

Студијски програм: ОАС Географија
Назив предмета: Геодиверзитет и геонаслеђе
Наставник/наставници: Ђорђе Васиљевић , Ђурђа Миљковић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета Како се геодиверзитет тумачи као разноврсност геолошких, геоморфолошких, хидролошких, педолошких појава и облика, тако је један од основних циљева предмета да се студенти упознају са оним елементима који поједине геолокалитете фаворизују као посебно вредне и атрактивне сегменте географске средине. Студенти ће савладати како да идентификују природне феномене на основу познавања процеса који су обликовали исте и по којима су аутентични и специфични у односу на остале у окружењу и шире. Упознавање студената са проценом и вредновањем геодиверзитета, и геонаслеђа као његовог сегмента, коришћењем квалитативних, квантитативних и квалитативно-квантитативних метода. Један од основних циљева предмета је едукација и подизање свести студената о рањивости и вишеструком значају геодиверзитета као битног елемента нашег окружења. Циљ предмета је и упознати студенте о општим и специфичним вредностима (научним, едукативним, естетским, економским, функционалним, и др.), проблемима одрживости, коришћења и деградације (природне и антропогене претње) и начинима заштите и конзервације геодиверзитета као потенцијалног геонаслеђа.
Исход предмета По завршетку курса студент ће бити у стању да дефинише основне појмове (геодиверзитет, геонаслеђе, геоконзервација, геотуризам, геопаркови), да идентификује и класификује аутентичне природне локалитете који се издвајају по својим посебним вредностима у односу на друге, да развије критички однос и процени потребе, могућности и проблеме заштите и конзервације геодиверзитета као важног природног ресурса, не само кроз стриктну забрану коришћења, него кроз разумевање најбољег и најуспешнијег начина за њихово одрживо коришћење. Такође, студент ће бити у стању да закључи који су добри и лоши примери заштите и промоције геодиверзитета и геонаслеђа код нас и у свету.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Тумачење појма и развој геодиверзитета и геонаслеђа у свету и код нас. Идентификација посебних геолошких локалитета (минерали, стене, седименти, фосили...). Идентификација посебних геоморфолошких локалитета (облици крашког, флувијалног, ерозивног, еолског, палеовулканског, лацијалног, периглацијалног рељефа...). Идентификација посебних хидролошких локалитета (водопади, извори/врела, потајнице; баре и мртваје; језера; тресаве; термоминералне и минералне воде...). Идентификација посебних педолошких локалитета (палеоземљишта, земљишта археолошких и палеонтолошких локалитета, земљишни профили који објашњавају природне и антропогене процесе, земљиште као део културног предела, земљиште као део панораме, земљиште које се појављује у осетљивој еколошкој равнотежи, земљишта која се односе на специфичне биотопе и осетљиве екосистеме). Критеријуми проглашења геонаслеђа и геопаркова. Примена квалитативних метода за вредновање геодиверзитета и геонаслеђа. Примена квантитативних метода за вредновање геодиверзитета и геонаслеђа. Угроженост геодиверзитета. Упознавање са методама геоконзервације и мерама заштите геодиверзитета и геонаслеђа. Функционално оспособљавање и адекватно коришћење геолокалитета. Добри и лоши примери заштите и промоције геодиверзитета и геонаслеђа код нас и у свету. <i>Практична настава</i> Израда прелиминарног инвентара геодиверзитета и геонаслеђа одређене географске средине. Посета Покрајинском заводу за заштиту природе. Вежбе, студијски истраживачки рад.
Литература - Васиљевић, Ђ. (2015): Геодиверзитет и геонаслеђе Војводине у функцији заштите и туризма, Докторска дисертација, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад. - Gray, M. (2013): Geodiversity, Wiley Blackwell, London. - Group of authors (2018): Geoheritage - Assessment, Protection, and Management, Elsevier, Oxford. - Dowling, R.K., Newsome, D. (2006): Geotourism, Elsevier, Oxford. - Лазих, Л. и сар. (2008): Заштићена природна добра и екотуризам Војводине, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад. - Миљковић, Ђ. (2018): Геоморфолошко и хидролошко геонаслеђе Хомоља, Докторска дисертација, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад.

7. Smith-Meyer, S., Wimbledon, W.A.P. (2012): Geoheritage in Europe and its conservation, ProGEO, Oslo.			
Број часова активне наставе: 4		Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора и илустративно-демонстративна метода. Реализација часова предавања (теоријска обрада тематских јединица, мултимедијалне презентације), вежби (практични примери, домаћи задаци, семинарски радови).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
активности у току вежби / практична настава	5	усмени испит	30-45
колоквијум-и	40		
семинар-и	5		